

Bydgoszcz, dnia 23 czerwca 2022 r.

KRAJOWE BIURO WYBORCZE
Delegatura w Bydgoszcy

DBD.422.7.2022

WYDZIAŁ ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNY
WPŁYNEŁO
2022 -06- 28
L.Dz. 1417
Podpis M. Komornik

P. M. K...
P. E. De...
28.06.2022

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. INFORMACJE O KONTROLI

1. W dniu 9 czerwca 2022 r. Krajowe Biuro Wyborcze przeprowadziło okresową kontrolę prawidłowości prowadzenia i aktualizowania rejestru wyborców w mieście Inowrocławiu, zwaną dalej kontrolą. Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miasta Inowrocławia, Wydziale Spraw Obywatelskich, stanowisko inspektor (jednostka kontrolowana). Czynności kontrolne wykonali upoważnieni do tego przez Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Bydgoszcy pracownicy Delegatury (jednostka kontrolująca). Czynności te wykonano w obecności pracownika jednostki kontrolowanej odpowiedzialnego za prowadzenie rejestru wyborców oraz ewidencji ludności, a także gminnego koordynatora wyborczego.
2. Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 165 § 1 pkt 1-2 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277), zwanej dalej Kodeksem wyborczym. Zasady i tryb przeprowadzania kontroli rejestru wyborców regulują przepisy rozdziału 5 (§ 21) Regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej, stanowiącego załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M.P. z 2011 r. Nr 26, poz. 286 ze zm.), zwanego dalej Regulaminem PKW, oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestru wyborców i sporządzaniem spisów wyborców (Dz. U. Nr 158, poz. 943 oraz z 2019 r. poz. 12). W zakresie nieuregulowanym w powołanych przepisach zastosowano pomocniczo także niektóre przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).
3. Oceny prawidłowości prowadzenia i aktualizowania rejestru wyborców dokonano w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa, a w szczególności:
 - 1) przepisy rozdziału 4 w dziale I Kodeksu wyborczego (art. 18-25);
 - 2) ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191);
 - 3) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1316 oraz z 2018 r. poz. 2209), zwane dalej rozporządzeniem;

- 4) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania (Dz. U. Nr 184, poz. 1091);
 - 5) przepisy obowiązujących aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie art. 12 § 2 oraz art. 419 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego określających, odpowiednio, podział gminy na stałe obwody głosowania oraz podział gminy na okręgi wyborcze utworzone dla wyboru rady gminy.
4. Ustalenia kontroli zostały utrwalone przez kontrolerów w protokole kontroli sporządzonym w Inowrocławiu w dniu 9 czerwca 2022 r. Protokół ten w dniu 9 czerwca 2022 r., niezwłocznie po podpisaniu przez kontrolerów oraz pracowników jednostki kontrolowanej uczestniczących w kontroli, przekazano Prezydentowi Miasta Inowrocławia. Kierownik jednostki kontrolowanej w dniu 10 czerwca 2022 r. podpisał protokół kontroli bez zgłaszania zastrzeżeń.

II. OCENA PROWADZENIA I AKTUALIZOWANIA REJESTRU WYBORCÓW

Kontrolą objęto prowadzenie i aktualizowanie rejestru wyborców w mieście Inowrocławiu w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 9 czerwca 2022 r. Na podstawie ustaleń dokonanych w toku kontroli w zakresie poszczególnych zagadnień podlegających ocenie ustalono, co następuje:

1. Sposób prowadzenia przez gminę rejestru wyborców

Rejestr wyborców jednostka kontrolowana prowadzi w systemie informatycznym Radix – Rejestr Wyborców 2.27.144 wersja z dnia 2022.06.06, zwanym dalej systemem informatycznym. System ten spełnia wymogi rozporządzenia dla systemu informatycznego służącego do prowadzenia rejestru wyborców. Umożliwia on przechowywanie i udostępnianie danych w zakresie określonym w § 4 ust. 2 rozporządzenia, w tym sporządzanie meldunku okresowego, sporządzanie spisów wyborców oraz przechowywanie informacji dodatkowych.

W systemie informatycznym prawidłowo zdefiniowano granice stałych obwodów głosowania oraz okręgów wyborczych utworzonych dla wyboru Rady Miejskiej Inowrocławia. Opis granic obwodów głosowania, jak i okręgów wyborczych uwzględnia wszystkie zmiany, jakie dokonała Rada Miejska Inowrocławia i Komisarz Wyborczy w Bydgoszczy II w podziale miasta Inowrocławia na stałe obwody głosowania oraz Rada Miejska Inowrocławia w podziale miasta na okręgi wyborcze.

2. Zgodność danych rejestru wyborców z danymi ewidencji ludności i aktów stanu cywilnego w gminie

Liczba mieszkańców miasta Inowrocławia ustalona wg wzoru: liczba zameldowanych na pobyt stały plus liczba wyborców wpisanych do rejestru wyborców na wniosek (Z2A+Z2B+Z2C+ZUE) minus liczba wyborców zameldowanych w gminie na pobyt stały skreślonych z rejestru wyborców z związku z wpisaniem do rejestru na wniosek pod innym adresem niż adres zameldowania na pobyt stały (R42/T i R43/T), według stanu na dzień kontroli wyniosła 63996 i była niezgodna z meldunkiem z rejestru wyborców na dzień 2022.06.09 wygenerowanym z systemu informatycznego. Różnica wyniosła 12 osób.

W toku kontroli stwierdzono także przypadek wyborcy wpisanego na wniosek (Z2A), który zmarł w dniu 27 września 2021 r., lecz ponownie wykazywany jest w zbiorze danych wyborców wpisanych na wniosek. Każda aktualizacja systemu informatycznego powoduje, że wyłączony wyborca ponownie do niego „wraca”. Ponadto dokonano wyrywkowej weryfikacji zgodności danych rejestru wyborców z aktami stanu cywilnego i nie stwierdzono w tym zakresie żadnych nieprawidłowości.

3. Postępowanie w zakresie wpisywania wyborców do rejestru wyborców z urzędu i na wniosek

Wyborcy zameldowani na pobyt stały na obszarze miasta Inowrocławia są wpisywani z urzędu do rejestru wyborców zgodnie z art. 18 § 8 Kodeksu wyborczego. Rejestr jest prowadzony wyłącznie w części A, przeznaczonej dla obywateli polskich, ponieważ na terenie gminy nie zamieszkują obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi. Według stanu na dzień kontroli, w części A rejestru wyborców na wniosek wpisano 217 wyborców, a w samym okresie objętym kontrolą 28 wyborców. Spośród tych 28 wyborców w trzech przypadkach decyzje o wpisaniu do rejestru wyborców zostały wydane po upływie ustawowego terminu. Dwie decyzje wydane zostały dzień po jego upływie, a jedna decyzja z trzydniowym opóźnieniem.

4. Postępowanie w zakresie skreślania wyborców z rejestru wyborców

Postępowanie w zakresie skreślania z rejestru wyborców prowadzono zgodnie z wymogami określonymi w § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

5. Sporządzanie i przekazywanie zawiadomień o osobach wpisanych do rejestru wyborców i skreślonych z rejestru wyborców

Zawiadomienia o wpisaniu do rejestru wyborców na wniosek i o skreśleniu z rejestru wyborców sporządzano prawidłowo i przekazywano terminowo.

6. Sposób udostępniania rejestru wyborców oraz rozpatrywania reklamacji na nieprawidłowości w rejestrze wyborców

W okresie objętym kontrolą nie wnioskowano o udostępnienie rejestru wyborców do wglądu, ani nie wnoszono reklamacji na nieprawidłowości w rejestrze wyborców.

7. Sposób przechowywania dokumentacji rejestru wyborców w formie papierowej i elektronicznej

Dokumenty źródłowe w formie papierowej, stanowiące podstawę wpisu do rejestru wyborców, są przechowywane i kwalifikowane na stanowisku pracy pracownika prowadzącego rejestr wyborców. Dokumentacja niearchiwalna, kwalifikowana jako dokumentacja o kategorii BE5 jest przekazywana do archiwum zakładowego oraz jest poddawana ekspertyzie Archiwum Państwowego.

8. Inne ustalenia

W toku kontroli stwierdzono, że w module Centralny Rejestr Informacji Dodatkowych w systemie Wsparcie Organów Wyborczych figuruje 17 informacji R42 z błędnie zdefiniowanym polem „stały meldunek”.

III. ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

1. W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w prowadzeniu i aktualizowaniu rejestru wyborców w mieście Inowrocławiu w zakresie:
 - 1) liczby mieszkańców gminy – występuje niezgodność danych między meldunkiem z rejestru wyborców na dzień 2022.06.09, a danymi częściowymi pozyskanymi z tego meldunku (różnica wynosi 12 osób);
 - 2) liczby wyborców wpisanych na wniosek – po każdej aktualizacji systemu informatycznego na wydruku meldunku o stanie rejestru wyborców ponownie wykazywany jest wyborca zmarły;
 - 3) rozpatrywania wniosków o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców – 3 decyzje o wpisaniu wyborcy na wniosek zostały wydane po upływie ustawowego terminu;
 - 4) danych zawartych w CRID – figuruje tam 17 informacji R42 z błędnie zdefiniowanym polem „stały meldunek”.

2. W ocenie jednostki kontrolującej przyczynami stwierdzonych nieprawidłowości są:
 - 1) w zakresie nieprawidłowości dotyczących liczby mieszkańców gminy – brak aktualizacji (błędy subskrypcji) danych gromadzonych w systemie informatycznym w zakresie danych przekazywanych z rejestru PESEL;
 - 2) w zakresie liczby wyborców wpisanych na wniosek – błąd w obsłudze systemu informatycznego popełniony przez pracownika ewidencji ludności, bądź też błąd tego systemu wymagający aktualizacji przez dostawcę;
 - 3) według ustaleń jednostki kontrolującej decyzje wydane po upływie ustawowego terminu dotyczyły wniosków złożonych przez wyborców za pośrednictwem platformy teleinformatycznej ePUAP. W ramach usługi dostępnej na ePUAP, polegającej na udostępnieniu możliwości złożenia wniosku o wpisanie do rejestru wyborców, wyborca wraz z tym wnioskiem przesyła na elektroniczną skrzynkę podawczą gminy pisemną deklarację zawierającą informacje niezbędne do wpisania do rejestru wyborców i kopię ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy. Jednak przeprowadzenie przez Prezydenta Miasta Inowrocławia rzetelnego postępowania sprawdzającego, o którym mowa w art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego, wymagało nawiązania kontaktu z wyborcami którzy złożyli wnioski za pośrednictwem ePUAP. Wyborcy ci wykorzystując pocztę elektroniczną przekazali do Urzędu Miasta Inowrocławia dokumenty potwierdzające fakt stałego zamieszkania na obszarze miasta Inowrocławia. Prezydent Miasta Inowrocławia wydając decyzje dotyczące wpisania wyborcy do rejestru wyborców na podstawie wniosków składanych przez platformę ePUAP w sposób rzetelny zebrał i rozpatrzył materiał dowodowy w danej sprawie, lecz uczynił to uchybiając ustawowemu terminowi przewidzianemu na dokonanie tej czynności;

- 4) w zakresie danych zawartych w CRID – próba zsynchronizowania danych między systemem informatycznym a WOW.
3. Skutkami stwierdzonych nieprawidłowości są:
- 1) podanie nieprawidłowych danych w zakresie liczby mieszkańców gminy;
 - 2) błędna liczba wyborców wpisanych na wniosek wykazanych w meldunku o stanie rejestru wyborców na dzień 2022.06.09;
 - 3) wydawanie decyzji o wpisaniu do rejestru wyborców po terminie;
 - 4) błędy w module CRID.

IV. ZALECENIA I WNIOSKI DOTYCZĄCE USUNIĘCIA NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W celu usunięcia stwierdzonych w wyniku przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości, na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestru wyborców i sporządzaniem spisów wyborców, **zalecam** dokonywanie na bieżąco aktualizacji danych gromadzonych w systemie informatycznym wraz z ich analizą, terminowe rozpatrywanie wniosków o wpisanie do rejestru wyborców oraz zgodne ze stanem faktycznym zdefiniowane informacji R42 z błędnie zdefiniowanym polem „stały meldunek”.

V. TERMIN ZŁOŻENIA INFORMACJI O WYKONANIU ZALECEŃ I WNIOSKÓW

Informację o wykonaniu zaleceń zawartych w pkt IV niniejszego wystąpienia należy przekazać do Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Bydgoszczy w terminie **do dnia 31 lipca 2022 r.**

Dyrektor Delegatury
KRAJOWEGO BIURA WYBORCZEGO
w Bydgoszczy
Adam Dyla
mgr Adam DYLA

Otrzymują:

- 1) Prezydent Miasta Inowrocławia;
- 2) Wojewoda Kujawsko-Pomorski;
- 3) a/a.